

Vergerådsmateriale i statlige arkiver

Vergeråd ble opprettet i hver kommune etter lov av 06.06.1896, gjeldende fra 01.09.1900. Rådene skulle bestå av stedets underdommer (sorenskriver/byfogd), prest og fem medlemmer valgt av kommunestyret. Rådet valgte selv sin formann, men i byene kunne kongen beskikke en juridisk skolert person som fast formann. Barnevernsloven av 17.07.1953, gjeldende fra 01.07.1954, avløste vergeloven av 1896. I hver kommune ble det nå opprettet barnevernsnemnder valgt av kommunestyret. Den lokale by- eller herredsdommer skulle tiltre nemnda som medlem og lede forhandlingene bare i visse enkeltsaker.

Vergerådene og deres oppgaver må ikke forveksles med overformynderiene, som forvaltet vergemålsoppgaver, først og fremst beskikkelse av verger for umyndige personer. Dessverre er nok vergeråd og vergemål blitt noe sammenblandet ved ordning og katalogisering av arkivene.

Stort sett finnes vergerådsarkivene i kommunale arkiver. Imidlertid finnes en del slikt materiale også i statlige arkiver ved Statsarkivet i Kristiansand. En gjennomgang av katalogene viser følgende vergeråds- og barnevernsmateriale i rettsarkiver og prestearkiver:

a) Vest-Agder

Torridal sorenskriverembete (1221):

<u>Id - VERGERÅD, 1894 - 1962</u>			
0001	Brevjournal vergerådet nr. 1 (felles for alle vergeråd i sorenskriveriet)	1900-1915	1C 012 5/1
	Vergerådsmedlemmer 1909-1927		
0002	Brevjournal vergerådet nr. 2	1915-1926	
0003	Brevjournal vergerådet nr. 3	1926-1954	
...			
0007	Vergerådet, brev og rundskriv nr. 01A	1900-1943	1E 002 1/5
...			
0010	Vergemål nr. 03	1926-1957	
...			
04	Vergerådsmedlemmer og forliksråd	1946-1951	
0011	Vergerådssaker nr. 04	1900-1925	
0012	Vergerådssaker nr. 05	1926-1932	
0013	Vergerådssaker nr. 06	1933-1942	
0014	Vergerådssaker nr. 07	1943-1949	
0015	Vergerådssaker nr. 08	1951-1954	

Mandal sorenskriverembete (1221):

"VERGEMÅL"

Protokoller:

...			1E 002 6/3
6	Forhandlingsprotokoll for vergerådet, Mandal	1901-1948	
7	- Mandal	1949-1952	
8	- Øyslebø	1901-1953	
9	- Bjelland	1901-1945	
10	- Halse og Hartmark	1901-1953	
11	Journal for vergerådet, Mandal	1901-1954	
12	- Halse og Hartmark	1913-1953	
13	- Konsmo	1935-1951	
14	Anvisningsbok Mandal vergeråd	1942-1954	
15	Vergerådsmedlemmer	1905-1955	
	Journal (for vergerådet?)	1913-1918	

Pakkesaker:

...			1E 005 3/1
6	Vergerådssaker, Mandal og landdistrikt	1901-1941	
7	-	1901	
	-	1906-1941	
8	- landdistrikt	1942-1949	
9	- Mandal	1937-1950	
10	-	1950-1961	

Lyngdal sorenskriverembete (1221):

	<u>Ib - VERGERÅD, 1849 - 1953</u>		
0369	Forhandlingsprotokoller vergerådet	1900-1953	1E 009 4/1
01	Forhandlingsprotokoll Farsund vergeråd	1900-1951	
02	Forhandlingsprotokoll Lyngdal vergeråd	1903-1945	
03	Forhandlingsprotokoll Vanse vergeråd	1906-1953	
04	Forhandlingsprotokoll Herad vergeråd	1920-1949	
05	Forhandlingsprotokoll Kvås og Austad vergeråd	1916-1928	
0370	Forhandlingsprotokoller vergerådet	1849(!)-1953	
01	Forhandlingsprotokoll Spind vergeråd	1900-1953	
02	Forhandlingsprotokoll Hægebostad vergeråd	1903-1948	
03	Forhandlingsprotokoll Eiken vergeråd	1917-1946	

...		
0372	Vergerådssaker	1903-1914
0373	Vergerådssaker	1915-1920

Flekkefjord sorenskriverembete (1221):

	<u>Id - VERGERÅD, 1903 - 1960</u>		
0001	Vergeråd	1903-1960	1E 012 5/4
01	Vergeråd, korrespondanse	ca.1910-1960	
02	Vergerådssaker	ca.1903-1910	
03	Vergerådssaker	ca.1911-1917	
04	Vergerådssaker	ca.1918-1931	
0001.a	Forhandlingsprotokoller	1901-1953	
01	Forhandlingsprotokoll Bakke, Gyland, Nes, Hidra, Feda	1901-1949	
02	Forhandlingsprotokoll Nes Bilag	1953 1949-1954	
0002	Vergerådssaker	1934-1947	
0003	Vergeråd, statistiske oppgaver	1922-1954	

Kristiansand byrett (1223):

	<u>VERGEMÅL</u>		
...			1G 006 5/1
2	Vergerådet, fosterbarn	1907-1918	
28.600	Vergerådssaker	1900-1906	1G 010 1/5
28.601A	Vergerådssaker	1907-1912	
28.601B	Vergerådssaker	1911-1916	
28.602	Vergerådssaker	1918-1922	
28.603	Vergerådssaker	1923-1930	
28.604	Vergerådssaker	1931-1936	
28.605	Vergerådssaker	1937-1943	
28.606	Vergerådssaker	1944-1945	

Bjelland sokneprestarkiv (1111):

III.6.E.1	Diverse papirer vergeråd	1918-1941	1K 002 2/5
-----------	--------------------------	-----------	-------------------

Fjotland sokneprestarkiv (1111):

III.6.E.1	Saker vergeråd	1934-1935	1K 002 5/3
-----------	----------------	-----------	-------------------

Sirdal sokneprestarkiv (1111):

III.6.E.1	Saker vergeråd	1931-1936	1K 004 3/5
-----------	----------------	-----------	-------------------

Sør-Audnedal sokneprestarkiv (1111):

III.6.A.1	Forhandlingsprotokoll Spangereid vergeråd	1901-1947	1K 004 5/3
III.6.A.2	Forhandlingsprotokoll Sør-Audnedal vergeråd	1901-1950	
III.6.C.1	Journal Sør-Audnedal vergeråd	1901-1940	
III.6.E.1	Saker vergeråd	1901-1921	

Åseral sokneprestarkiv (1111):

III.6.A.1	Forhandlingsprotokoll Åseral vergeråd	1901-1946	1K 005 2/3
III.6.F.1	Diverse papirer vergeråd	1901, 1937	

b) Aust-Agder

Holt sorenskriverembete (1221):

	<u>DIVERSE (pakkesaker)</u>		
9	bl.a. Dypvåg barnevernsnemnd	1957-1958	1C 004 4/3

Nedenes sorenskriverembete (1221):

	"Vergemål" (protokoller)		
346	Barn utsatt til forpleining	1938-1954	1C 006 6/2
347	do.	1938-1951	
348	Barbu vergeråd, forhandlingsprotokoll	1900-1901	

Sand sorenskriverembete (1221):

	"VERGEMÅL"		
	<i>Protokoller:</i>		
...			
3	Høvåg vergeråd, forhandlingsprotokoll	1913-1953	1C 005 2/3
	<i>Pakkesaker:</i>		
...			
2	Vergerådssaker, vergeoppnevnelser (lakuner)	1899-1948	1C 006 1/3
3	bl.a.:		
	Vergerådsmedlemmer	1942-1944	
	Vergeråd, brev og rundskriv	1900-1943 (lakuner)	
	Trykte hefter: omstreifere, forsømte barn, skolehjem	1903, 1907, 1921	

Sand sorenskriverembete-2 (1221):

	<u>L - "VERGEMÅL"</u>		
0820	Vergeråd / Svenneprøver		1G 012 6/1
01	Vergeråd. Diverse korrespondanse og sakspapirer (NB! Både vergeråd, vergemål og svenneprøver)	1945-1966	

Sand sorenskriverembete-3 (1221):

			1I 002 2/2
	<u>Ja - VERGER OG BARNEVERN, 1959 - 1991</u>		
0121	Vergebeskikkelser og møtebøker barnevern	1959-1991	
...			
02	Barnevern, møtebokutskrifter	1959-1982	

03	Barnevern, møtebokutskrifter	1983-1984
04	Barnevern, møtebokutskrifter	1984-1991

Setesdal sorenskriverembete (1221):

"VERGEMÅL"		
Pakkesaker:		
4	bl.a.:	1C 011 3/7
	Brev til vergerådet	1901-1921
	do.	1926-1930

Grimstad byfogdembete (1222):

"VERGEMÅL"		
1G 005 1/2		
1	bl.a. Grimstad vergeråd, saker og brev	1920-1931
	do.	1934-1941

Bygland sokneprestarkiv (1111):

1K 002 3/3		
III.6.E.1	Vergeråd/barnevernsnemnd, div. sakspapirer	1953

Dypvåg sokneprestarkiv (1111):

1K 002 4/1		
III.6.E.1	Vergeråd, div. papirer	1949

Evje sokneprestarkiv (1111):

1K 002 4/5		
III.6.C.1	Evje vergeråd, brevjournal	1904-1938
III.6.E.1	Vergeråd/barnevernsnemnd, div. sakspapirer	1915-1961

Gjerstad sokneprestarkiv (1111):

1K 003 1/3		
C.1	Vergeråd, div. papirer	1900-1935

Holt sokneprestarkiv (1111):

1K 003 3/4		
III.6.E.1	Vergeråd, div. papirer	1900-1908

Hommedal sokneprestarkiv (1111):

1K 003 4/4		
A-IX-1	Landvik vergeråd, forhandlingsprotokoll	1902-1953

A-IX-2	Landvik vergeråd, "Udsatte Børn"	1902-1911
A-IX-3	Eide vergeråd, forhandlingsprotokoll	1900-1923

Tromøy sokneprestarkiv (1111):

			1K 004 5/3
III.6.A.1	Tromøy vergeråd, forhandlingsprotokoll	1901-1953	
III.6.E.1	Vergerådet, div. saker	1939-1953	
III.6.F.1	Vergerådets sammensetning	1944-1954	

Tveit sokneprestarkiv (1111):

			1K 004 6/2
III.6.E.1	Birkenes vergeråd, saker	1903	